

PREFAȚĂ LA EDIȚIA ÎN LIMBA ROMÂNĂ

de-a lungul secolului trecut, mai ales în cea de a doua jumătate a acestuia, cercetările românilor privind trecutul lor istoric și spiritual au fost mai puțin sau mai mult obiective, datorită îngrădirii impuse de ideologia comunistă. Totuși, în revistele și periodicele Patriarhiei Române, dar și în alte publicații din țară sau din străinătate, au fost tipărite numeroase studii documentare, articole și recenzii, unele aducând lămuriri asupra trecutului spiritual al românilor, fără să fie epuizate, însă, izvoarele privind existența neamului românesc.

Se cuvenea, așadar, îndeosebi după decembrie 1989, reluarea marilor teme ale trecutului etnic și spiritual al poporului român, pe bazele noilor informații și studii, cercetarea lor în sinteză, dar și în amănunt, pentru ilustrarea rolului neamului românesc de-a lungul veacurilor.

O asemenea lucrare este și teza de doctorat a domnului Ion Croitoru, asistent universitar al Facultății de Teologie din cadrul Universității *Valahia* (Târgoviște). Susținută la 13 decembrie 2007, după o perioadă îndelungată de studii și cercetări la diferite biblioteci din Grecia, România, Franța, Anglia, etc., în cadrul Secției de Studii Patristice, Istoria Dogmelor și Simbolică, care face parte din Departamentul Teologic al Facultății de Teologie a Universității Kapodistriene din Atena, primind calificativul maxim *summa cum laude*, această teză, al cărei titlu inițial a fost: *Ortodoxia și Apusul în tradiția spirituală a României. Disputele teologice protestante din secolul al XVII-lea*, vede acum lumina publicității și în limba română, cu titlul schimbat la sfaturile profesorilor referenți: *Ortodoxia și Apusul în tradiția spirituală a românilor. Unitatea Ortodoxiei și apărarea credinței ortodoxe în fața propagandei protestante din secolul al XVII-lea*.

Importanța studiului constă în abordarea istoriei spirituale a neamului românesc de la începuturile lui, arătându-se identitatea zestrei spirituale moștenite de români și luptele duse de ei atât pentru păstrarea acestei identități, care o domină pe cea etnică, cât și pentru apărarea țării lor, dar și a Europei Apusene, de pericolul ocupării otomane, subliniindu-se rolul pe care ei l-au jucat în sprijinirea Ortodoxiei de pretutindeni și contribuția lor la apărarea credinței ortodoxe în fața propagandei protestante din secolul al XVII-lea, fără să se renunțe la spiritul ecumenic și de toleranță religioasă.

Desigur, acestea sunt numai câteva teme, pe lângă multe altele, pe care cititorul le poate afla în paginile acestei vaste lucrări, care prezintă, de fapt, pagini

din istoria Ortodoxiei trăită în simbioza conlucrării dintre neamurile ortodoxe, dincolo de barierele limitate ale Naționalismului, care avea să se impună din secolul al XVIII-lea, și unite prin mărturisirea aceleași credințe apostolice și patristice, într-o epocă a conflictului dintre Apus și Răsărit, adică dintre inovație și Tradiție, cu alte cuvinte, dintre cunoașterea prin rațiune și cea prin credință.

Această teză de doctorat aduce înaintea celor care se apleacă asupra cercetării Ortodoxiei și a trăitorilor acesteia, dimensiuni și situații ale luptei de apărare a credinței ortodoxe în fața momentelor de crize spirituale provocate nu de adepții acestei credințe, ci tocmai de aceia care, dintr-un motiv sau altul, se aflau rupți de Biserica cea *una, sfântă, sobornicească și apostolească*. De aceea, apărarea învățăturii apostolice și patristice a fost făcută de poporul român de pe poziția împlinirii scopului pentru care a fost creat omul de către Dumnezeu, Cel în Treime slăvit, adică trăirea în adevăr și ajungerea la asemănarea cu El, astfel că exemplul celor de atunci să ne fie nouă, celor din acest timp, îndemn și pildă de urmat.

Prin urmare, pentru ca roadele acestei lucrări să fie accesibile și cititorilor români, mai ales că un alt merit ce revine acestui studiu este și acela că deschide noi drumuri și îndemnuri pentru cercetări și aprofundări ale temelor expuse, binecuvântăm tipărirea acestei teze și în limba română, iar din partea autorului ei se așteaptă alte studii și lucrări de aceeași valoare și amploare.

Târgoviște, 2008

***† Prof. Univ. Dr. Nifon,
Arhiepiscop și Mitropolit***